Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 18. decembra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Úradníci – Služobný poriadok úradníkov Európskej únie – Príloha VIII – Dôchodky – Práva na dôchodok nadobudnuté pred nástupom do služieb Európskej únie – Prevod do dôchodkového systému inštitúcií Európskej únie – Žiadosť o prevod zo strany pracovníka – Neodvolateľnosť tohto prevodu – Bezdôvodné obohatenie“

Vo veci C-776/24 [Bopuis] [i],

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Frankofónny pracovný súd Brusel) (Belgicko) z 5. novembra 2024 a doručený Súdnemu dvoru 12. novembra 2024, ktorý súvisí s konaním:

CJ

proti

Service fédéral des Pensions (SFP),

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda prvej komory F. Biltgen (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu šiestej komory, sudcovia A. Kumin a S. Gervasoni,

generálna advokátka: L. Medina,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– CJ, v zastúpení: J.-F. Neven, advokát,

– belgická vláda, v zastúpení: C. Jacob, C. Pochet a M. Van Regemorter, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: francúzština.

[i] Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

– Európska komisia, v zastúpení: A. Baeckelmans a J.-F. Brakeland, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 11 ods. 2 prílohy VIII k Služobnému poriadku úradníkov Európskej únie, zmeneného nariadením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 571/92 z 2. marca 1992 (Ú. v. ES L 62, 1992, s. 1) (ďalej len „služobný poriadok“), v spojení so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi CJ a Service fédéral des Pensions (SFP) (Belgicko) (Federálna dôchodková služba, ďalej len „SFP“) vo veci žiadosti CJ o prevod jeho práv na dôchodok nadobudnutých pred jeho nástupom do služieb Európskej únie do dôchodkového systému inštitúcií Európskej únie (ďalej len „DSIEÚ“).

Právny rámec

Služobný poriadok

3 Článok 77 služobného poriadku stanovuje:

„Úradník, ktorý ukončil aspoň 10-ročnú službu, má nárok na starobný dôchodok. …

Maximálny starobný dôchodok je 70 % z posledného základného platu vyplateného v rámci poslednej platovej triedy, v ktorej bol úradník zaradený aspoň jeden rok. 1,80 % z tohto posledného základného platu sa zaplatí úradníkovi za každý rok služby uznaný podľa článku 3 prílohy VIII.“

4 Podľa článku 2 prílohy VIII k služobnému poriadku:

„Starobný dôchodok sa vypláca na základe celkového počtu rokov zamestnania, potrebných na odchod do dôchodku, odpracovaných úradníkom. Každý rok služby, vypočítaný spôsobom ustanoveným v článku 3, založí nárok úradníka na jeden rok zamestnania potrebného na odchod do dôchodku a každý celý mesiac nárok na jednu dvanástinu roka zamestnania potrebného na odchod do dôchodku.

Maximálny počet rokov zamestnania potrebných na odchod do dôchodku, ktorý sa môže vziať do úvahy pre výpočet práv na starobný dôchodok, je počet potrebný pre dosiahnutie maximálneho dôchodku v zmysle článku 77 druhý odsek Služobného poriadku.“

5 Článok 11 prílohy VIII k služobnému poriadku stanovuje:

„1. Úradník, ktorý odíde zo služieb spoločenstiev, aby:

– vstúpil do služieb štátnej správy alebo vnútroštátnej alebo medzinárodnej organizácie, ktorá má uzatvorenú dohodu so spoločenstvami,

– pokračoval v činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, na základe čoho získa práva na dôchodok zo systému, ktorého správne orgány majú uzatvorenú dohodu so spoločenstvami,

má nárok na prevedenie poistnomatematického ekvivalentu svojich práv na starobný dôchodok v spoločenstvách do dôchodkového fondu tejto správy alebo organizácie, alebo do dôchodkového fondu, v rámci ktorého získava práva na starobný dôchodok na základe činnosti, ktorú vykonáva ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

2. Úradník, ktorý vstúpi do služieb spoločenstiev po:

– odchode zo služieb štátnej správy alebo vnútroštátnej alebo medzinárodnej organizácie,

– alebo

– vykonávaní činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba,

má pri prijatí do trvalého služobného pomeru právo voči spoločenstvám na poistno-technický ekvivalent alebo paušálnu nominálnu hodnotu práv na starobný dôchodok, ktoré získal na základe tejto služby alebo činnosti. V tomto prípade orgán, v ktorom je úradník zamestnaný, určí s ohľadom na jeho triedu pri prijatí do trvalého služobného pomeru počet rokov zamestnania, potrebných pre odchod do dôchodku, ktoré mu budú započítané v rámci jeho vlastného systému dôchodkového zabezpečenia za predchádzajúce obdobie služby, na základe čiastky poistno-technického ekvivalentu alebo čiastok, vrátených spôsobom, uvedeným vyššie.“

Belgické právo

6 Zákon z 21. mája 1991, ktorý upravuje niektoré vzťahy medzi belgickými dôchodkovými systémami a dôchodkovými systémami inštitúcií medzinárodného práva verejného (*Moniteur belge* z 20. júna 1991, ďalej len „zákon z 21. mája 1991“), zaviedol osobitný systém prevodu, nazvaný „subrogácia“, odvodený od vzorca prevodu poistno-matematického ekvivalentu stanoveného v článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku.

7 Podľa článku 3 zákona z 21. mája 1991:

„Každý úradník môže po dohode s inštitúciou požiadať, aby bola inštitúcii prevedená suma starobného dôchodku, ktorá sa vzťahuje na odpracované roky a obdobia predchádzajúce vzniku jeho služobného pomeru k inštitúcii.“

8 Článok 6 prvý odsek tohto zákona stanovuje:

„Keď o týchto skutočnostiach správny orgán rozhodne, oznámi ročnú výšku starobného dôchodku, ktorá sa má previesť, a rôzne prvky, ktoré sa zohľadňujú pri jej určovaní, dotknutej osobe doporučeným listom.“

9 Článok 7 tohto zákona stanovuje:

„Keď sa výška starobného dôchodku stane konečnou:

1° už ju nemožno z akéhokoľvek dôvodu zmeniť…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

10 V rokoch 1972 až 1993 CJ pracoval v Belgicku prevažne ako zamestnanec. Počas tohto obdobia prispieval do SFP.

11 CJ nastúpil do služieb Európskej únie 1. apríla 1994 a 1. januára 1995 bol vymenovaný za úradníka.

12 CJ 29. mája 1995 požiadal o prevod svojich práv na dôchodok, ktoré nadobudol ako belgický zamestnanec, do DSIEÚ.

13 SFP rozhodnutím z 15. júla 1996 oznámila CJ doporučeným listom výšku prevoditeľných práv na dôchodok.

14 SFP 4. novembra 1996 informovala Európsku komisiu o tejto sume.

15 Útvary Únie 14. septembra 2007 informovali CJ o prepočítaní jeho prevedených práv na dôchodok z dôvodu reformy služobného poriadku v roku 2004, čím sa odpracované roky, ktoré môžu byť uznané v DSIEÚ, zvýšili na 4 roky, 4 mesiace a 24 dní.

16 CJ 1. júla 2020 dosiahol vo veku 63 rokov a 11 mesiacov vďaka prepočítaniu svojich práv na dôchodok zo 14. septembra 2007 maximálnu výšku 70 % sadzby dôchodkov. Pracoval však až do 31. júla 2022.

17 Dňa 8. marca 2022 CJ požiadal SFP o priznanie starobného dôchodku zodpovedajúceho právam nadobudnutým pred jeho nástupom do služieb Únie.

18 Dvoma rozhodnutiami z 25. mája 2022 SFP priznala CJ starobný dôchodok v hrubej mesačnej výške 533,85 eura od 1. augusta 2021 a starobný dôchodok v hrubej mesačnej výške 577,85 eura od 1. augusta 2022, čo je dátum, ktorý SFP považuje za dátum ukončenia činnosti CJ ako úradníka.

19 Orgán Únie poverený vyplácaním práv na dôchodok zaslal CJ 5. júla 2022 oznámenie o stanovení jeho práv na dôchodok s ohľadom na jeho odchod do dôchodku 31. júla 2022 večer, teda v posledný deň mesiaca, v ktorom dosiahne vek 66 rokov. V tomto oznámení sa uvádza, že 4 roky, 4 mesiace a 24 dní boli zohľadnené z dôvodu prevodu jeho belgických práv na dôchodok a že CJ naakumuloval celkovo 79,21667 % práv na dôchodok, najmä z dôvodu bonusu vo výške 13,75 % získaného za to, že odpracoval 5 rokov a 6 mesiacov nad rámec bežného veku odchodu do dôchodku. Na tieto práva sa vzťahoval strop 70 % stanovený v služobnom poriadku.

20 CJ 6. júla 2022 informoval SFP, že vzhľadom na to, že v rokoch 1995, 1996 ani 1997 nedostal oznámenie o ročnej prevoditeľnej výške starobného dôchodku, konečnú sumu tohto dôchodku nemožno považovať za preukázanú a jeho žiadosť o prevod sa musí považovať za odvolateľnú. Vyjadril preto želanie, aby sa jeho práva na dôchodok nadobudnuté pred jeho nástupom do služieb Únie už nepreviedli do DSIEÚ.

21 Oznámeniami z novembra a decembra 2022 SFP potvrdila, že CJ má právo na dôchodok na základe svojich práv nadobudnutých ako pracovník v Belgicku, a to od 1. augusta 2021.

22 Na žiadosť SFP Komisia e-mailom z 23. marca 2023 informovala SFP, že CJ poberá od 1. augusta 2022 starobný dôchodok v rámci DSIEÚ. Táto inštitúcia e-mailom z 31. marca 2023 potvrdila SFP, že tento dôchodok zohľadňuje odpracované roky vyplývajúce z prevodu práv na dôchodok, ktorý vykonala SFP.

23 V dôsledku toho SFP informovala CJ o pozastavení vyplácania jeho starobného dôchodku v rámci belgického vnútroštátneho systému. Rozhodnutím zo 17. apríla 2023 SFP zrušila svoje rozhodnutia z 25. mája 2022 uvedené v bode 18 tohto rozsudku. SFP, ktorá uznala, že sa dopustila administratívnej chyby, nepožadovala od CJ vrátenie neoprávnených platieb, ale informovala ho, že od 1. augusta 2021 nemá nárok na starobný dôchodok v rámci belgického vnútroštátneho systému.

24 CJ podal na Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Frankofónny pracovný súd Brusel) (Belgicko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia zo 17. apríla 2023, ktorou sa domáhal obnovenia vyplácania jeho starobného dôchodku v rámci belgického vnútroštátneho systému.

25 CJ tvrdí, že ak je prevod práv na dôchodok nadobudnutých pred nástupom do služieb Únie neodvolateľný, jeho práva na dôchodok nadobudnuté na základe jeho pracovných činností v Belgicku medzi rokom 1972 a rokom 1992 by boli v podstate stratené, pretože na účely výpočtu jeho starobného dôchodku v rámci DSIEÚ by nebolo potrebné zohľadniť tieto práva na dôchodok. V rámci mechanizmu subrogácie belgický štát mesačne vypláca inštitúciám Únie výšku starobného dôchodku zodpovedajúcu právam, ktoré CJ nadobudol, zatiaľ čo starobný dôchodok priznaný CJ v rámci DSIEÚ nezohľadňuje odpracované roky, ktoré CJ dosiahol pred svojím nástupom do služieb Únie, čo by jej umožnilo obohacovať sa na úkor CJ.

26 CJ tvrdí, že nedostal doporučené listy s oznámeniami o ročných sumách starobného dôchodku, ktoré sa majú previesť, ani s údajmi, ktoré boli zohľadnené pri výpočte týchto súm, čo mu neumožnilo ich napadnúť, ani ich potvrdiť, a preto tvrdí, že uvedené sumy treba považovať za sumy, ktoré nie sú konečné. Domnieva sa preto, že jeho žiadosť o prevod jeho práv na dôchodok nadobudnutých v rámci belgického vnútroštátneho systému do DSIEÚ môže byť odvolaná až do nadobudnutia účinnosti subrogácie.

27 SFP tvrdí, že už nemá k dispozícii dôkaz o zaslaní uvedených oznámení doporučeným listom a v podstate tvrdí, že CJ sa rozhodol požiadať o prevod svojich práv na dôchodok nadobudnutých v rámci belgického vnútroštátneho systému do DSIEÚ, čo musí akceptovať.

28 Vnútroštátny súd sa pýta, či neodvolateľná povaha mechanizmu subrogácie neporušuje cieľ sledovaný článkom 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku. Tento mechanizmus by totiž mohol odradiť pracovníka od nástupu do služieb európskych inštitúcií vzhľadom na riziko straty nároku na starobný dôchodok, na ktorý by mal nárok, ak by nevstúpil do služieb Únie, pričom toto riziko nastáva, ak má úradník, ako v prejednávanej veci, nárok na maximálnu výšku dôchodku v rámci DSIEÚ bez zohľadnenia prevedených práv na dôchodok. Pýta sa preto, či je možné napadnúť výšku jeho starobného dôchodku až do skutočného uskutočnenia prevodu práv na dôchodok prostredníctvom subrogácie. V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd odvoláva na rozsudok z 10. novembra 1999, Kristensen a i./Rada (T-103/98, T-104/98, T-107/98, T-113/98 a T-118/98, EU:T:1999:289), podľa ktorého prevedené práva na dôchodok, ktoré nie sú zohľadnené pri uplatňovaní článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku, musia byť vrátené úradníkovi.

29 Vnútroštátny súd sa tiež pýta, či prevod uvedených práv na dôchodok nadobudnutých pred nástupom do služieb Únie prostredníctvom mechanizmu subrogácie predstavuje bezdôvodné obohatenie európskych inštitúcií.

30 Za týchto podmienok Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Frankofónny pracovný súd Brusel) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Ak právna úprava členského štátu stanovuje, že k prevodu práv uvedených v článku 11 ods. 2 prílohy VIII [k služobnému poriadku] má dôjsť nie prevodom príspevkov v čase vzniku trvalého pracovného pomeru úradníka Únie, ale subrogáciou európskych inštitúcií do práv [na dôchodok nadobudnutých] v tomto členskom štáte odo dňa, keď by úradník mal prístup k tomuto dôchodku, majú sa uvedený článok 11 ods. 2 a zásada lojálnej spolupráce [stanovená] v článku 4 ods. 3 [ZEÚ] vzhľadom na ciele prevodu, ktorými sú umožniť zachovanie práv nadobudnutých úradníkom Únie v členskom štáte v prospech tohto úradníka a zaručiť atraktívnosť európskej verejnej služby, vykladať tak, že táto právna úprava musí umožniť odvolanie žiadosti o prevod až do dňa [nadobudnutia účinnosti] subrogácie a nadobudnutia skutočnej vedomosti o riziku, že nebude možné získať prospech z časti práv získaných voči tomuto členskému štátu?“

O prejudiciálnej otázke

31 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku a zásada lojálnej spolupráce zakotvená v článku 4 ods. 3 ZEÚ majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je rozhodnutie úradníka Únie previesť do DSIEÚ svoje práva na dôchodok nadobudnuté vo vnútroštátnom dôchodkovom systéme pred jeho nástupom do služieb Únie neodvolateľné, ak táto právna úprava nestanovuje skutočný prevod takýchto práv na dôchodok ku dňu tohto rozhodnutia, ale takýto prevod subrogáciou inštitúcií Únie do týchto práv nadobudnutých odo dňa, keď si úradník môže uplatniť nárok na svoj starobný dôchodok, s rizikom bezdôvodného obohatenia inštitúcií Únie.

32 Na úvod treba pripomenúť, že služobný poriadok, ktorý má všeobecnú platnosť, je záväzný vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch. Z toho vyplýva, že okrem účinkov, ktoré vyvoláva vo vnútornom poriadku správy Únie, služobný poriadok zaväzuje aj členské štáty v celom rozsahu, v akom je ich súčinnosť nevyhnutná na účely jeho vykonania (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. februára 2021, Ministre de la Transition écologique et solidaire a Ministre de l’Action et des Comptes publics, C-903/19, EU:C:2021:95, body 36 a 37, ako aj citovanú judikatúru).

33 Podľa článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku každý úradník alebo zamestnanec, ktorý vstúpi do služieb Únie po odchode zo služieb štátnej správy, vnútroštátnej alebo medzinárodnej organizácie alebo podniku, má pri prijatí do trvalého služobného pomeru právo voči Únii na poistno-matematický ekvivalent práv na starobný dôchodok, ktoré získal v štátnej správe, vnútroštátnej alebo medzinárodnej organizácii alebo v podniku, v ktorom pôsobil.

34 Po prvé systém prevodu práv na dôchodok, ako je stanovený v článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku, umožňuje koordináciu medzi vnútroštátnymi systémami a dôchodkovým systémom Únie a jeho cieľom je uľahčiť prechod z vnútroštátnych zamestnaní vo verejnom alebo v súkromnom sektore do administratívy Únie a zabezpečiť tak Únii najlepšie možnosti výberu kvalifikovaného personálu, ktorý má potrebnú profesionálnu skúsenosť (rozsudok zo 16. decembra 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, bod 44 a citovaná judikatúra).

35 Ak by totiž členský štát odmietol prijať opatrenia potrebné na prevod poistno-matematického ekvivalentu alebo paušálnej nominálnej hodnoty práv na dôchodok nadobudnutých vo vnútroštátnom dôchodkovom systéme, stanovených v článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku, do DSIEÚ, mohol by Únii sťažiť prijímanie vnútroštátnych úradníkov, ktorí majú určitý počet odpracovaných rokov, keďže takýto prechod z vnútroštátnej služby do služieb Únie by ich zbavil práv na dôchodok, na ktoré by mali nárok, ak by nenastúpili do služieb Únie (rozsudok zo 4. februára 2021, Ministre de la Transition écologique et solidaire a Ministre de l'Action et des Comptes publics, C-903/19, EU:C:2021:95, bod 34, ako aj citovaná judikatúra).

36 Také následky sú neprípustné vzhľadom na povinnosť spolupráce a lojálnej pomoci, ktorú majú členské štáty voči Únii a ktorá nachádza vyjadrenie v povinnosti uľahčiť jej dosiahnutie jej úloh zakotvenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ (rozsudok zo 4. februára 2021, Ministre de la Transition écologique et solidaire a Ministre de l'Action et des Comptes publics, C-903/19, EU:C:2021:95, bod 35, ako aj citovaná judikatúra).

37 Po druhé cieľom článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku je, aby práva, ktoré úradníci nadobudli v členskom štáte, bez ohľadu na ich prípadne obmedzenú alebo dokonca podmienenú či budúcu povahu, alebo ich nedostatočnosť na umožnenie okamžitého poberania dôchodku, mohli byť dotknutému úradníkovi zachované a zohľadnené v dôchodkovom systéme, v ktorom je poistený na konci svojej profesionálnej kariéry (rozsudok z 20. októbra 1981, Komisia/Belgicko, 137/80, EU:C:1981:237, bod 12).

38 Z týchto úvah vyplýva, že právo stanovené v článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku má za cieľ založiť v prospech úradníkov právo, ktorého výkon závisí len od ich vlastného rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. októbra 1981, Komisia/Belgicko, 137/80, EU:C:1981:237, bod 13, a z 10. septembra 2015, Wojciechowski, C-408/14, EU:C:2015:591, bod 52).

39 Keďže článok 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku nestanovuje možnosť odvolať výkon práva uvedeného v tomto ustanovení, rozhodnutie o prevode práv na dôchodok do DSIEÚ má konečnú a neodvolateľnú povahu. Potvrdzuje to skutočnosť, že k novému prevodu práv na dôchodok môže dôjsť len v prípadoch uvedených v tomto článku 11 ods. 1, ktoré predpokladajú ukončenie služobného pomeru dotknutej osoby.

40 Konečná a neodvolateľná povaha rozhodnutia o prevode práv na dôchodok nadobudnutých pred nástupom do služieb Únie však nenarušuje ciele sledované článkom 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku, a to zachovanie nadobudnutých práv a atraktívnosť európskej verejnej služby.

41 Pokiaľ totiž ide o zachovanie nadobudnutých práv, treba uviesť, že odpracované roky dosiahnuté pred nástupom do služieb Únie umožňujú zvýšiť počet rokov služby zohľadnených na účely určenia percentuálneho podielu poslednej základnej mzdy, ktorá bude predstavovať starobný dôchodok, a tak rýchlejšie dosiahnuť hornú hranicu 70 % posledného základného platu stanovenú v článku 77 druhom odseku služobného poriadku. Z toho teda nemožno vyvodiť stratu nadobudnutých práv.

42 V tejto súvislosti treba spresniť, že hoci možnosť previesť práva na dôchodok nadobudnuté pred nástupom do služieb Únie zaručuje dotknutému úradníkovi, že tieto práva budú zohľadnené v rámci DSIEÚ, táto možnosť mu neposkytuje žiadnu istotu, že toto zohľadnenie bude mať za

následok zvýšenie výšky jeho dôchodku, ktoré bude úplne zodpovedať prevedenému kapitálu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2023, KY/Súdny dvor Európskej únie, C-100/22 P, EU:C:2023:377, bod 69).

43 Pokiaľ ide o atraktívnosť verejnej služby, treba pripomenúť, že prevod práv na dôchodok je možnosťou priznanou úradníkovi, ktorú musí úradník využiť so znalosťou veci.

44 Preto bez ohľadu na otázku, či vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, stanovuje, že prevod práv na dôchodok sa uskutočňuje subrogáciou európskych inštitúcií do týchto práv ku dňu, keď úradník odíde do dôchodku, alebo že uvedené práva na dôchodok sú prevedené do DSIEÚ ku dňu, keď úradník rozhodol o takomto prevode, tieto práva sa v oboch prípadoch zohľadňujú a atraktívnosť európskej verejnej služby nie je v týchto dvoch prípadoch nijako narušená.

45 V dôsledku toho dodržanie cieľov sledovaných článkom 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku nevyžaduje stanoviť právo odvolať žiadosť o prevod práv na dôchodok nadobudnutých pred nástupom do služieb Únie až do dňa nadobudnutia účinnosti subrogácie európskych inštitúcii do týchto práv.

46 Tento výklad nemôže byť odlišný z hľadiska zásady lojálnej spolupráce, ktorá nachádza svoje vyjadrenie v povinnosti stanovenej v článku 4 ZEÚ uľahčiť Únii plnenie jej úloh.

47 Ako totiž uvádza Komisia, osobitosť tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania spočíva v spôsobe, akým Belgické kráľovstvo zamýšľalo splniť svoje povinnosti vyplývajúce zo služobného poriadku tým, že zákonom z 21. mája 1991 zaviedlo mechanizmus subrogácie, ktorým európske inštitúcie poberajú sumy starobných dôchodkov v rámci vnútroštátneho systému svojich úradníkov na dôchodku, namiesto toho, aby previedlo dôchodkové práva k dátumu, kedy títo úradníci požiadali o prevod svojich práv. Cieľom tohto zákona bolo ukončiť konanie o nesplnení povinnosti začaté Komisiou pre nesplnenie povinností zo strany Belgického kráľovstva podľa článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku, ktoré viedlo k dvojitému odsúdeniu Belgického kráľovstva rozsudkami z 20. októbra 1981, Komisia/Belgicko (137/80, EU:C:1981:237), a z 3. októbra 1989, Komisia/Belgicko (383/85, EU:C:1989:356). Keďže mechanizmus subrogácie stanovený zákonom z 21. mája 1991 umožňuje účinné zachovanie práv nadobudnutých v SPF po ich prevode do DSIEÚ, vyplýva z toho, že Belgické kráľovstvo dodržalo zásadu lojálnej spolupráce.

48 Pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa bezdôvodného obohatenia, treba pripomenúť, že starobný dôchodok stanovený v článku 77 služobného poriadku sa vypočíta, ako vyplýva z tohto článku 77 prvého odseku a článku 2 prílohy VIII k služobnému poriadku, na základe celkového počtu odpracovaných rokov dosiahnutých úradníkom, na ktorý sa uplatňuje percentuálna sadzba stanovená v článku 77 druhom odseku služobného poriadku a prípadne horná hranica stanovená v tomto ustanovení.

49 Tieto odpracované roky zodpovedajú obdobiu, počas ktorého bol dotknutý úradník v službách Únie, a článok 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku poskytuje úradníkovi možnosť previesť do DSIEÚ práva na dôchodok, ktoré nadobudol pred nástupom do služieb Únie, aby tieto práva, započítané zodpovedajúcimi odpracovanými rokmi, mohli byť zohľadnené pri výpočte výšky dôchodku, ktorý sa má priznať (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2023, KY/Súdny dvor Európskej únie, C-100/22 P, EU:C:2023:377, bod 60).

50 Treba dodať, že metóda výpočtu počtu odpracovaných rokov, ktoré sa majú zohľadniť v rámci DSIEÚ v nadväznosti na prevod práv na dôchodok nadobudnutých vo vnútroštátnom systéme, je založená na parametroch uvedených v článku 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku.

51 V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 42 tohto rozsudku, hoci možnosť previesť práva na dôchodok nadobudnuté pred nástupom do služieb Únie poskytuje dotknutému úradníkovi záruku, že tieto práva budú zohľadnené v rámci DSIEÚ, táto možnosť mu neposkytuje žiadnu istotu, že toto zohľadnenie bude mať za následok zvýšenie výšky jeho dôchodku, ktoré bude úplne zodpovedať prevedenému kapitálu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2023, KY/Súdny dvor Európskej únie, C-100/22 P, EU:C:2023:377, bod 69).

52 Výška zaplatených príspevkov totiž nie je úmerná výške poberaného dôchodku, keďže táto suma sa vypočíta na základe celkového počtu odpracovaných rokov, počas ktorých boli odvádzané príspevky, vrátane odpracovaných rokov nadobudnutých pred nástupom do služieb európskych inštitúcií, na ktoré sa uplatňuje percentuálna sadzba a prípadne horná hranica podľa článku 77 služobného poriadku (rozsudok z 27. februára 2025, OA/Parlament, C-32/24 P, EU:C:2025:118, bod 50). DSIEÚ je totiž organizovaný na základe zásady solidarity a nie je koncipovaný v tom zmysle, že dôchodok poberaný úradníkom alebo zamestnancom presne zodpovedá výške príspevkov do tohto systému.

53 V tejto súvislosti mechanizmus subrogácie v prospech DSIEÚ stanovený zákonom z 21. mája 1991 nemožno chápať tak, že vedie k bezdôvodnému obohateniu európskych inštitúcií len z toho dôvodu, že práva na dôchodok nadobudnuté pred nástupom do služieb inštitúcie Únie sú prevedené do DSIEÚ skôr formou splátok než vo forme kapitálu v okamihu rozhodnutia úradníka previesť svoje práva na dôchodok. Táto okolnosť nemá vplyv na práva žalobcu na dôchodok a na výpočet dôchodku, ktorý mu vypláca DSIEÚ.

54 Treba ešte spresniť, že rozsudok z 10. novembra 1999, Kristensen a i./Rada (T-103/98, T-104/98, T-107/98, T-113/98 a T-118/98, EU:T:1999:289), na ktorý sa odvoláva vnútroštátny súd, sa týka inej otázky, než je tá, ktorá vzniká v prejednávanej veci. Tento rozsudok sa totiž týkal všeobecných vykonávacích ustanovení prijatých Radou Európskej únie, podľa ktorých sa počet odpracovaných rokov, ktoré sa majú zohľadniť na účely stanovenia starobného dôchodku, vypočítal na základe celkovej prevedenej sumy, pričom tento počet nemohol prekročiť počet rokov, počas ktorých dotknutá osoba bola poistená v iných dôchodkových systémoch pred nástupom do služobného pomeru v Únii. Vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok a ktorá sa týkala úradníka Rady, bol počet odpracovaných rokov, ktoré sa mali zohľadniť za obdobie pred nástupom do služobného pomeru na základe prevedeného kapitálu, obmedzený v súlade so všeobecnými vykonávacími ustanoveniami prijatými touto inštitúciou na počet rokov, počas ktorých dotknutá osoba bola poistená v iných dôchodkových systémoch pred nástupom do služobného pomeru v Únii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2023, KY/Súdny dvor Európskej únie, C-100/22 P, EU:C:2023:377, bod 70). Vo veci samej však boli prevedené práva na dôchodok zohľadnené v celom rozsahu. Uvedený rozsudok Všeobecného súdu preto nie je relevantný pre odpoveď na položenú otázku.

55 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 11 ods. 2 prílohy VIII k služobnému poriadku a zásada lojálnej spolupráce zakotvená v článku 4 ods. 3 ZEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je rozhodnutie úradníka Únie previesť do DSIEÚ svoje práva na dôchodok nadobudnuté vo vnútroštátnom dôchodkovom systéme pred jeho vstupom do služieb Únie neodvolateľné, ak táto právna úprava nestanovuje skutočný prevod takýchto práv na dôchodok ku dňu tohto

rozhodnutia, ale takýto prevod subrogáciou inštitúcií Únie do týchto práv nadobudnutých odo dňa, keď si úradník môže uplatniť nárok na svoj starobný dôchodok, za predpokladu, že prevedené práva na dôchodok sa skutočne zohľadňujú pri výpočte výšky priznaného dôchodku.

O trovách

56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

Článok 11 ods. 2 prílohy VIII k Služobnému poriadku úradníkov Európskej únie, zmenený nariadením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 571/92 z 2. marca 1992, a zásada lojálnej spolupráce zakotvená v článku 4 ods. 3 ZEÚ

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je rozhodnutie úradníka Európskej únie previesť do dôchodkového systému inštitúcií Európskej únie svoje práva na dôchodok nadobudnuté vo vnútroštátnom dôchodkovom systéme pred jeho vstupom do služieb Únie neodvolateľné, ak táto právna úprava nestanovuje skutočný prevod takýchto práv na dôchodok ku dňu tohto rozhodnutia, ale takýto prevod subrogáciou inštitúcií Únie do týchto práv nadobudnutých odo dňa, keď si úradník môže uplatniť nárok na svoj starobný dôchodok, za predpokladu, že prevedené práva na dôchodok sa skutočne zohľadňujú pri výpočte výšky priznaného dôchodku.

Podpisy